

[Rager.]

nævnes rundt omkring, i ikke ringe Grad har virket forvirrende, og det var maaske derfor rigtigt at faa det stillet en lille Smule paa sin rette Plads. Vi har nu faaet at vide af det ærede Medlem Hr. Christmas Møller, at det paa ingen Maade var hans Tanke, at Arbejderlønningerne skulde synke ned til det halve. Saa naaede vi da saa langt. Hvor langt de skulde synke ned, fik vi intet at vide om, men der stilledes til mig det Spørgsmaal: Er det heldigt, at vi har disse Pristal 100 og 200? Hertil kan jeg naturligvis sige: Nej, det er meget uheldigt, det er ogsaa det, der fremkalder en Krise. Men hvad er det da, der er sket? Der er sket dette, at Pristallet, Priserne for Landbrugsprodukter, af hvis Eksport vort Land fornemmelig lever, er sunket, er sunket katastrofalt, sunket hurtigt; de er i Øjeblikket nede paa et usædvanlig lavt Niveau. Nogle siger, at det endnu lønner sig at producere, andre vil paastaa, at det ikke er lønnende længere. Jeg har ikke Brug for i Øjeblikket at undersøge, hvilken af disse Paastande der er den rigtige. Men jeg accepterer den Opfattelse, at Priserne er sunket til et overordentlig lavt Niveau. Det er det, der har bragt os ind i en Krise. De øvrige Priser, Priserne paa en Række andre Fornødenheder, Fabrikationsartikler, Importartikler, Madartikler af anden Art end de, der produceres i vort Land, skal igennem en Række af Omsætningsmekanismens forskellige Led, og der kniber det endnu med at føre Priserne ned. Detailhandelen, Engroshandelen følger langsomt med, det gaar langsomt, det kommer først lidt efter lidt. Forskellige Systemer, Systemer af særlig Art, holder ofte Priserne længere oppe end nødvendigt. Det ærede Medlem Hr. Christmas Møller behøver ikke at spørge, hvilke Systemer det er, vi kender dem: Truster, Karteller, Prisaftaler etc. Det ærede Medlem Hr. Christmas Møller stritter af al Magt imod, at man forsøger at gribe regulerende ind paa dette Omraade.

Men ganske rigtigt: det er et uheldigt Forhold for os, det er en halvvejs Katastrofe, at disse Pristal ligger saa fjernt fra hinanden. Naturligt vil det paa 200 komme til at synke noget — forhaabentlig vil det paa 100 komme til at stige. Men det bliver vor Opgave at finde Vejene til at indrette

os herefter. Jeg vil blot protestere imod den Opfattelse, at en ensidig Lønnedskæring skulde være Vejen eller skulde føre noget som helst heldbringende med sig. Lad os se rundt om i Verden. Det er sagt saa tidt, men lad mig gentage det: det er ikke Timelønnens Højde, der bestemmer, om der produceres dyrt eller billigt, eller om et Land er konkurrencedygtigt paa Eksportmarkedet. Det, det drejer sig om, er derimod, om man har Evnen til at producere Varer, om man producerer Kvalitetsvarer, og meget andet. Det er ganske forældet at tale om Timelønnen. Det er jo Lønningsudgiften pr. Produktionsenhed, der er af Interesse. Og vi ved jo saa udmærket godt, at Lønningerne pr. Produktionsenhed herhjemme er ikke høje.

Men naturligvis, den Nedgang i Landbrugsproduktens Pris, som er kommet som Følge af Verdenskrisen, og som svækker Landbrugets Købeevne — det Landbrug, der sammen med de andre Erhverv herhjemme aftager $\frac{3}{4}$ af vor Industriproduktion —, maa virke igennem og føre til ganske andre Situationer end dem, der paa Grund af lokale Forhold tidligere har været paa Arbejdsmarkedet herhjemme. De Midler, man kan anvende i saadanne Tilfælde, eller tænke sig at anvende, kan ikke passe i alle Tilfælde; Universalmidler findes ikke. Det er svært nok rundt omkring at finde Midler i det enkelte Tilfælde.

Lad os se paa Tyskland f. Eks. Det er jo ikke en radikal-socialdemokratisk Regering, der sidder for Styret der, det er en agrarisk, halvkonservativ Regering. Er Forholdene bedre der? Langt, langt værre! Er Lønningerne for høje der? Snarere for lave! Og hvordan er Forholdene? Meget værre end her! Og hvis vi i det hele taget vil se rundt om, kan det ikke nytte at ville lænke de nationale Følger af en international Erhvervskrise til den Regering, der sidder i Øjeblikket, og paastaa, at den kunde have afskaffet dem. Men det, der derimod er Tilfældet, er — det føler jeg mig overbevist om —, at med denne Regering har vi en mindre Arbejdsløshed, end vi vilde have haft, hvis vi endnu havde haft den Regering, der sad i Tiden fra 1926 til 1929.

Naar man derfor siger, at der er lovet noget, der ikke er opfyldt, eller naar man nu starter det nye: Skuffede Forventninger, saa